

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost Ruská federace
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Císařem
sídlem Vyšehradská 415/9, 128 00 Praha 2
proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2024, č. j. MV-73757-6/SO-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2024, č. j. MV-73757-6/SO-2024, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 12 650 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, kterým byl zrušen výrok II. rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 18. 3. 2024, č. j. OAM-36330-21/DP-2023, a bylo zamítnuto odvolání do výroku I. téhož rozhodnutí a v tomto rozsahu bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

2. Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, (I.) podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) větu druhou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území, (II) podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, neboť žadatel neplnil na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno.

II. Žalobní body

3. Žalobce namítal, že žalovaná nevypořádala odvolací námítky, zdůvodnění nerespektuje požadavky dle § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgán nezjistil stav věci bez důvodných pochybností.
4. Důvodem zamítnutí žádosti je zjištění závažné překážky pobytu cizince na území. Tou překážkou správní orgán zřejmě nazývá dosavadní neúspěšná studia účastníka na území ČR. Žalobce namítá, že správní orgán není kompetentní k posuzování úspěšnosti žalobce jako studenta, tím méně, pokud si žalobce ani nevyslechne a nedá mu prostor k objasnění jeho studijní cesty. Písemné vyjádření by správní orgán stejně neakceptoval, stejně jak to učinil v odvolacím řízení. Závažnou překážkou nelze nazývat subjektivní názor správního orgánu na úspěšnost, nebo neúspěšnost studia účastníka.
5. Do jisté míry by bylo pochopitelné, kdy by žalobce byl jen naoko zapsán ke studiu a o výsledek se nepokoušel. Tak tomu však nebylo, žalobce se snažil studium dokončit, nicméně s ohledem na výjimečnou a zcela zřejmou náročnost jeho studia se mu to nepodařilo. Jeho jediným pochybením tedy bylo, že se mu dvakrát nepodařilo studium ukončit, nicméně nyní je zjevné, že studuje již bez obtíží. Jeho neúspěch nelze duplicitně (kromě ukončení studia) sankcionovat i ukončením pobytu, a to za situace, kdy se žalobce aktivně snaží účel pobytu zachovávat a stále aktivně studuje. Nejedná se o člověka, který by studium pouze simuloval, ani se nejedná o věčného studenta. Pouze zvolil školu nad jeho síly. Z takové situace nelze vyvozovat žádnou závažnou překážku či dokonce narušování veřejného pořádku. Uvedená judikatura v napadeném rozhodnutí nedopadá na tento případ.
6. Žalobce v současnosti studuje na Vysoké škole chemicko-technologické, Fakulta potravinářské a biochemické technologie (dále „VŠCHT“), obor Biochemie a biotechnologie, jeho motivací je zaměstnání ve farmakologickém průmyslu či laboratoři, neboť jeho profesní dráha v první linii (lékař, záchranář) se ukázala nad jeho síly, k čemuž žalobce sám a po svých zkušenostech dospěl. Nyní studuje poměrně úspěšně. K důkazu založil žalobce potvrzení o studiu, výpis z elektronického indexu a evidenci přítomnosti, kde je patrná úspěšnost i docházka ke studiu. Nejedná se tak o fiktivní studium, ale o řádné studium.
7. Žalovaná se těmito důkazy a námitkami nikterak nezabývala, což je další vadou

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

napadeného rozhodnutí. Stěžejní vadou obou správních rozhodnutí, je to, že účastníku je v jádru vytýkána jeho negativní volní složka, tj. defacto jeho úmysl vést studium účelově, a jednak jeho údajná neúspěšnost (nebo lenost), tj. jeho tvrzená neschopnost řádně studovat. Kdyby tomu tak bylo, účastník by se nesnažil ve studiu pokračovat, tím méně tak aktivně, jak to činil a činí. Jeho záměr studovat řádně, je i přes jeho neúspěchy, zřejmý. Materiální nebezpečnost z jeho jednání nikterak nevyplývá a správní orgány se vůbec reálnou motivací žalobce nezabývaly. A právě ona účelovost by snad možná byla vodítkem pro naplnění pojmu závažné překážky. Skutečnost, že účastník nedokončil dvě těžké školy, není zákonným důvodem pro vydání napadeného rozhodnutí.

8. Rozhodnutí správního orgánu je v rozporu s ustanovením § 174a zákona o pobytu cizinců, který stanoví požadavky, které je správní orgán povinen zvážit při rozhodování o žádosti účastníka řízení. Správní orgány nedostatečně posoudily závažnost zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého života žalobce. Správní orgán neučinil jediný úkon ke zjištění skutečného stavu věci, tj. reálně nezjišťoval, zda tento nepřiměřený zásah vůbec hrozí, tj. nemohl jej řádně posoudit. Žalobci vznikly nemalé finanční, duševní i časové náklady na své studium (které nutně nemusí být ukončeno řádně hned na první pokus), byla zde vyvinuta značná snaha se naučit plyně česky (což žalobce v podstatě dokázal), žalobce se vytrvale snaží řádně (nikoliv fiktivně) studovat, nerezignoval a nyní je za svou vytrvalost označován v podstatě velmi negativně.
9. Žalobce se nemohl před vydáním rozhodnutí k vytýkaným skutečnostem vyjádřit, neboť objektivně nebylo možné z ničeho dovodit, že se správní orgán chystá žádost zamítnout (neboť formální, tj. veškeré, podmínky pro prodloužení pobytu byly nesporně splněny), a již vůbec nebylo možné z ničeho dovodit, že žalobci bude vytýkána jeho neúspěšnost při studiu a neplnění účelu.
10. Pokud jsou zjištěny nesrovnalosti v průběhu studia žalobce, měl by mít možnost se k těmto konkrétně formulovaným skutečnostem vyjádřit. Žalobce však tuto možnost neměl, přičemž za takovou možnost nelze považovat fakt, že byla žalobci dána formálně možnost vyjádřit se k podkladům. Žalovaná měla zohlednit všechny okolnosti daného případu. Žalobce se správním orgánem aktivně spolupracoval a stále plnil účel pobytu. Za daných okolností bylo pro žalobce napadené rozhodnutí překvapivé a tento neshledává postup správního orgánu prvního stupně v souladu se zásadou veřejné správy jako služby veřejnosti a s principem dobré správy. Jedná se v podstatě o pouhou sankci za neúspěch v předchozím studiu. Žádný právní předpis však takovou sankci nezná.
11. Napadené rozhodnutí tak je rozhodnutí zjevně nezákonným, nepřezkoumatelným, rozhodnutím nepředvídatelným a nepřiměřeným, nemajícím oporu ve spisu. Rozhodnutí je založeno na spekulaci a je nezákonné pro nesprávný a extenzivní výklad pojmu „závažná překážka“.
12. Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát konstatoval, že netoleruje orgánům veřejné moci formalistický postup za použití v podstatě sofistikovaného odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom mj., že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku a že povinnost soudů nalézat právo neznamená pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním

právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad (srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96, nebo nález sp. zn. 19/98).

III. Vyjádření žalované

13. Žalovaná trvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, odkázala na obsah napadeného rozhodnutí, navrhla žalobu zamítnout.
14. Žalobce v zastoupení uvádí shodné námitky, které uvedl v doplnění odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 6. 5. 2024, žaloba v zásadě nepřináší žádnou (novou) relevantní argumentaci, která by pak správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí jakkoliv zpochybňovala. Žalobce pobýval na území České republiky (dále jen „ČR“) na základě vydaného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a ve lhůtě k tomu stanovené podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za stejným účelem. Správní orgán I. stupně prověřil pobytovou historii žalobce na území a poté, ve spolupráci s dotčenými vzdělávacími institucemi, shromáždil informace též ke studijní historii žalobce. Není pravdou, že se žalobce nemohl před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně k vytýkaným skutečnostem vyjádřit. Před vydáním rozhodnutí mu byla prokazatelně poskytnuta možnost seznámit se se správním spisem a vyjádřit se k podkladům pro vydání napadeného rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, tuto možnost však žalobce ani jeho zmocněný zástupce nevyužil. Na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu pak správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítl. Jednak proto, že shledal jinou závažnou překážku pobytu žalobce na území, kterou spatřoval v tom, že žalobce nenaplnuje účel povoleného pobytu, neboť ve studiu řádně nepostupuje a jeho studium nevede ke zdárnému ukončení, dále též proto, že žalobce neplnil na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno, a to minimálně od 5. 4. 2023 do konce letního semestru akademického roku 2023, přičemž neplnění účelu pobytu po dobu několika měsíců nelze považovat za přechodnou dobu.
15. V rámci odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaná dospěla k závěru, že byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území, aprobevovala a blíže objasnila, v čem konkrétně je spatřována jiná závažná překážka pobytu žalobce na území. Vzhledem k námitce žalobce týkající se údajně nesprávného extenzivního výkladu pojmu „závažná překážka“, žalovaná odkázala na odůvodnění žalovaného rozhodnutí,
16. Výrok II rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž zamítl žádost žalobce, neboť dospěl k závěru, že žalobce neplnil na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno, žalovaná zrušila. Konstatovala sice, že do jisté míry rovněž dokresluje přístup žalobce k jeho studiu na území, tedy přístup, který byl důvodem pro shledání jiné závažné překážky pobytu, avšak podle jejího názoru nelze jednoznačně konstatovat prokazatelné neplnění účelu pobytu ve smyslu § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, pro který bylo žalobci povolení k dlouhodobému pobytu vydáno.

IV. Obsah správního spisu

17. Účastník vstoupil na území na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem studia ročního

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

kurzu českého jazyka s platností od 1. 8. 2019 do 30. 7. 2020, následně mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za tímž účelem s platností od 31. 7. 2020 do 30. 7. 2021, a to mu bylo opakovaně prodlouženo, naposledy od 1. 10. 2022 do 31. 8. 2023.

18. Platnost posledního povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia nadále trvá, neboť účastník dne 28. 8. 2023 podal podle § 44a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za stejným účelem. Jako doklad potvrzující účel pobytu na území účastník předložil dodatečně na výzvu potvrzení o studiu ze dne 5. 9. 2023, vystavené VŠCHT, z něhož vyplývá, že v akademickém roce 2023/2024 je studentem 1. ročníku bakalářského prezenčního studia Biochemie a technologie.
19. Podle přípisu Západočeské univerzity v Plzni, Fakulty zdravotnických studií, ze dne 18. 5. 2023, vyplývá, že účastník studoval na této univerzitě v tříletém bakalářském studijním programu, Zdravotnické záchranářství od 2. 9. 2020 do 23. 9. 2022, kdy na základě oznámení o zanechání studia ze dne 23. 9. 2022 mu bylo studium ukončeno. Z přiloženého potvrzení o studiu pak vyplývá, že v akademickém roce 2022/2023, tj. od 1. 9. 2022 do 23. 9. 2022, byl na této univerzitě studentem 3. ročníku.
20. Podle sdělení Univerzity Palackého v Olomouci, Lékařské fakulty, ze dne 18. 5. 2023, účastník byl od 10. 8. 2022 do 5. 4. 2023 studentem 1. ročníku studijního oboru Všeobecné lékařství. Studium bylo ukončeno ke dni 5. 4. 2023.
21. Ze sdělení Univerzity Palackého v Olomouci, Lékařské fakulty ze dne 2. 10. 2023 vyplynulo, že výuka na lékařské fakultě je povinná. Účastník splnil zápočty za zimní semestr v akademickém roce 2022/2023. V zimním semestru získal zápočty za řádnou docházku a průběžně mu byly hodnoceny testy, za které na konci zimního semestru získal řádně zápočet z předmětu: Biologie, Lékařská biofyzika a biometrie, Lékařská chemie, Normální anatomie 1, Normální anatomie - pitevní blok 1. Nepodařilo se mu však vykonat zkoušku z předmětu Lékařská chemie, studovaného v zimním semestru. O vykonání této zkoušky se pokusil třikrát, naposledy dne 2. 2. 2023. Byl vždy klasifikován stupněm F, proto mu bylo studium ukončeno.
22. Podle informací Vysokého učení technického, Institutu celoživotního vzdělávání (dále „VUT“), se účastník účastnil přípravného jazykového kurzu, organizovaného VUT, jakožto veřejnou vysokou školou, k dalšímu vysokoškolskému studiu akreditovaných studijních programů technického, ekonomického a humanitního zaměření studijního programu: Organizace a řízení ve zdravotnictví Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta zdravotnických věd, ve standardní době studia 2 semestry, s předpokládanou dobou pobytu studenta na území od 1. 2. 2023 do 31. 8. 2023. Podle sdělení VUT ze dne 3. 10. 2023 účastník řízení nastoupil do kurzu 25. 4. 2023 a jeho docházka činila 67 %. Kurz byl ukončen 31. 8. 2023.
23. Účastník dále doložil, že v akademickém roce 2023/2024 je studentem 1. ročníku prezenčního studia v bakalářském studijním programu na VŠCHT.
24. Správní orgán I. stupně poté vyzval účastníka dne 30. 10. 2023 k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, že ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec neplní v době platnosti víza na území účel, pro který mu bylo toto vízum uděleno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu. Tento důvod se

nepoužije pouze tehdy, jestliže sám prokáže, že se jednalo ve skutečnosti o neplnění účelu pouze po přechodnou dobu a ze závažných důvodů. Upozornilo účastníka řízení, že důkazní břemeno je plně na jeho straně, neprokáže-li přechodnost neplnění účelu a závažnost důvodů, pro které účel pobytu na území neplnil, může být jeho žádost zamítnuta.

25. Účastník řízení po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí prohlásil, že se k nim písemně vyjádří do 10 dnů. Dne 30. 11. 2023 obdržel správní orgán oznámení o převzetí právního zastoupení a žádost zástupce o nahlížení do spisového materiálu. Zmocněný zástupce této možnosti v poskytnuté lhůtě, ani do dne vydání rozhodnutí ve věci, nevyužil, stejně tak se účastník řízení již k podkladům pro vydání rozhodnutí nevyjádřil.
26. Správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce, konstatoval, že byl zjištěn důvod pro neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) větu druhou zákona o pobytu cizinců, neboť shledal jinou závažnou překážku pobytu cizince na území (výrok I), a dále podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, neboť účastník řízení neplnil na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno (výrok II).
27. Prvostupňový správní orgán konstatoval, že smyslem zákona o pobytu cizinců není, aby cizinci bylo povolení k dlouhodobému pobytu opakovaně prodloužováno, pokud nečiní ve studiu dostatečný pokrok, nesměruje k jeho zdárnému ukončení, tj. řádně tento účel pobytu neplní, přesněji „nenaplnuje“ účel pobytu. Plnit účel pobytu „studium“ znamená být studentem, tedy nejen být řádně zapsán ke studiu, ale také studovat s předem stanoveným cílem a snahou zvolenou školu úspěšně absolvovat, čímž dojde k „naplnění“ účelu pobytu. V případě, že cizinec neplní (nenaplnuje) účel, tedy nestuduje tak, aby vzdělávací aktivity, pro které mu byl povolen pobyt, úspěšně dokončil, správní orgán podle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců pobyt zruší. V této souvislosti správní orgán podpůrně poukázal na čl. 21 odst. 2 písm. f) směrnice č. 2016/801/EU, o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, středoškolského vzdělávání a činnosti au-pair (dále „Směrnice“), v níž je uvedeno, že členské státy mohou odejmout povolení nebo odmítnout jeho prodloužení, pokud student nedodrží lhůty stanovené pro přístup k výdělečné činnosti podle čl. 24 nebo neučiní dostatečný pokrok v příslušném studiu podle vnitrostátních právních předpisů nebo správní praxe.
28. Účastník řízení pobývá na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia již čtvrtým rokem, od té doby žádnou z jím započatých aktivit nedokončil a evidentně ve studiu nečiní dostatečný pokrok, nenaplnuje účel povoleného pobytu, neboť ve studiu řádně nepostupuje a jeho studium nevede ke zdárnému ukončení. Je již potřetí studentem 1. ročníku, přičemž se jedná o třetí obor, kam od počátku pobytu na území za účelem studia nastoupil, kdy ze sdělení dotázaných institucí vyplynulo, že studium oboru Zdravotnický záchranář ukončil účastník řízení sám, a v rámci studia oboru Všeobecné lékařství nesplnil požadavky pro postup do letního semestru, a proto mu bylo toto studium ukončeno. Z uvedeného podle názoru správního orgánu vyplývá, že účastník evidentně nemá dostatečné studijní předpoklady pro úspěšné dokončení vysoké školy.

29. K výroku II správní orgán I. stupně shrnul pobytovou a studijní historii účastníka. Účastník v letním semestru akademického roku 2022/2023 nastoupil na kurz organizovaný VUT, Tento kurz probíhal od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 a slouží k dalšímu studiu studijního programu Organizace a řízení ve zdravotnictví na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Palackého v Olomouci. Tento program je podle veřejně dostupných informací o studijních programech určen pro uchazeče, kteří úspěšně ukončili bakalářské studium. Správnímu orgánu není známo, že by účastník řízení disponoval bakalářským vzděláním, naopak má za to, že se poslední čtyři roky pokouší bakalářský stupeň (do)studovat. Nástup (přechod) účastníka řízení do kurzu v dubnu 2023, tedy ve druhé polovině doby trvání kurzu, který je navíc určen k dalšímu studiu v magisterském programu, se tak jeví jako účelové jednání, ve snaze nepřijít o stávající pobyt na území, neboť mu bylo ke dni 5. 4. 2023, pro nesplnění požadavků, ukončeno studium na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Správní orgán poznamenal, že účast na jazykovém a odborném kurzu má sloužit zejména cizincům při jejich příchodu na území jako příprava na konkrétní obor na vysoké škole, nikoliv jako „výplň“ dlouhodobého pobytu za účelem studia v důsledku neúspěšného postupu do dalšího semestru na zvolené vysoké škole. V případě účastníka proto nelze pohlížet na studium v kurzu jako na plnění účelu pobytu studium. Studium v kurzu bylo účastníkem účelově zvoleno ve snaze nepřijít o stávající dlouhodobý pobyt na území poté, co mu bylo řádné vysokoškolské studium ukončeno. Z uvedeného vyplývá, že účastník neplnil účel pobytu minimálně od 5. 4. 2023 do konce letního semestru akademického roku 2023. Neplnění účelu pobytu po dobu několika měsíců (předchozí povolení k pobytu bylo účastníkovi vydáno s dobou platnosti od 1. 10. 2022 do 31. 8. 2023), pak nelze považovat za přechodnou dobu, přičemž závažným důvodem nejsou nedostatečné studijní výsledky účastníka řízení.
30. S ohledem na § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se správní orgán rovněž zabýval šetřením, zda důsledky rozhodnutí budou přiměřené důvodům pro zamítnutí žádosti ve smyslu § 174a tohoto zákona. Účastník řízení je svobodný a bezdětný, na území pobývá od roku 2019, narodil se a většinu svého života strávil v domovské zemi, zná místní realie a nic nenasvědčuje tomu, že by u něj došlo ke zpretrhání rodinných či sociokulturních vazeb se zemí původu. Účastník je v produktivním věku, v případě návratu do země původu není z hlediska věku omezen v získání zaměstnání, provozování samostatné výdělečné činnosti či v dalších studijních aktivitách. Účastník netvrdil, že by byl na ČR závislý po finanční stránce. V případě, že si na území vytvořil soukromé vazby, je možné je udržovat na dálku na základě moderních telekomunikačních prostředků.
31. Účastník podal odvolání, součástí podání byly výsledky zapsaných povinností účastníka na VŠCHT ze dne 9. 4. 2024, včetně celkového počtu získaných bodů za povinné předměty (31) za zimní semestr, potvrzení o studiu na akademický rok 2023/2024, podle něhož je od 11. 9. 2023 do 8. 9. 2024 studentem 1. ročníku tříletého bakalářského studijního programu Biochemie a biotechnologie na VŠCHT, v prezenční formě studia, vystavené VŠCHT na žádost účastníka řízení dne 9. 4. 2024, výpis z databáze VŠCHT - Evidence přítomnosti: Zjištění přítomnosti - roční přehled přítomnosti studenta za rok 2023 a část roku 2024, potvrzené VŠCHT. V odvolání namítal, že skutečnost, že v kontinuálním studiu vystřídal tři instituce (o všechna studia se pokoušel reálně, nešlo o fiktivní studium), nemůže naplnit pojem závažné překážky. Pokud měl správní orgán I. stupně podezření na účelovost studia, měl za účelem zjištění skutečného stavu věci vyslechnout účastníka (což nyní jako důkaz navrhuje), zjišťovat jeho motivaci a vyžádat

si vysvětlení, proč došlo k vytýkaným změnám ve studiu. Není neobvyklým jevem, že mladí lidé v rámci studia vystřídají několik institucí. Účastník má touhu pracovat v oboru zdravotnictví. Bakalářské studium v oboru Zdravotnický záchranář se však ukázalo jako nevhodné, tento obor byl příliš stresovou disciplínou, následná medicína se ukázala jako příliš náročná. Z toho důvodu si zajistil kurz, který byl alespoň částečně ve spojitosti se zdravotnickou oblastí, a poté, co jej ukončil, začal studovat na VŠCHT, obor Biochemie a biotechnologie. Jeho motivací je zaměstnání ve farmakologickém průmyslu či laboratoři. Na základě správního spisu nebylo možné konstatovat, že došlo k naplnění obou skutkových podstat. Účastník se nemohl před vydáním napadeného rozhodnutí k vytýkaným skutečnostem vyjádřit, neboť objektivně nebylo možné z ničeho dovodit, že se správní orgán chystá žádost zamítnout. Nebylo mu upřesněno, které skutečnosti budou vzaty jako podklad pro rozhodnutí ve věci. Napadené rozhodnutí je též v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců, správní orgán nedostatečně posoudil závažnost zásahu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého života, když posouzení je zcela paušální. Žalobci vznikly nemalé finanční i časové náklady na studium a vyvinul snahu se naučit česky.

32. Žalovaná v napadeném rozhodnutí shrnula, že účastník pobýval na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s platností do 31. 8. 2023 a dne 28. 8. 2023, podal žádost o prodloužení doby platnosti za stejným účelem, načež správní orgán I. stupně konstatoval jinou závažnou překážku pobytu cizince na území, a tedy i existenci důvodu pro zamítnutí žádosti. Jinou závažnou překážku pobytu účastníka na území spatřoval v jeho dosavadním neúspěšném studiu a nesměřování k úspěšnému absolvování. V průběhu řízení bylo prokázáno, že účastník řízení je po 4 letech pobytu na území již potřetí v 1. ročníku, když v předchozích letech nedokončil ani jedno započaté studium, a nečiní tak dostatečný pokrok vedoucí k naplnění účelu povoleného pobytu.
33. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 7 Azs 313/2015-35, vyplývá, že zákon o pobytu cizinců je založen na tom, že pobyt cizince na území musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním či studiem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011-81). Je věcí suverénního státu, za jakých podmínek cizince vpustí či nevpuští na vlastní území a zda shledá, že důvody pro vpuštění této osoby na území přetrvávají i poté, kdy uplynula doba, po níž jí byl vstup a pobyt povolen. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 345/2017-37, uvedl *„V tomto směru lze tedy v zásadě neplnění účelu pobytu považovat za ohrožení veřejného pořádku, neboť neplnění účelu pobytu je (s výjimkou, kdy účel není plněn ze závažných důvodů) spojeno s tím, že cizinec využívá povolení pobyt k jiným účelům než k tomu, který mu byl povolen.“*
34. Ze zákona o pobytu cizinců i ustálené judikatury je tak zřejmé, že povinností cizince při pobytu na území je plnit účel, pro který mu byl pobytový status vydán, a v případě podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je pak povinností správních orgánů předchozí pobyt cizince na území zhodnotit. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 471/2018-39, ve kterém je uvedeno: *„Aspekt plnění účelu pobytu je z logiky věci nutné posuzovat ve vztahu k období povoleného pobytu předcházejícímu datum podání žádosti o jeho prodloužení. Zákon o pobytu cizinců totiž vychází z předpokladu, že cizinec, který získal povolení k pobytu na území k určitému účelu, je povinen povolení k jím deklarovanému účelu náležitě využívat. Právě pro tento účel mu totiž bylo povolení k pobytu uděleno. Pokud*

cizinec nenaplnuje na území účel, pro který mu bylo uděleno povolení k pobytu, je na místě mu toto povolení k pobytu na území neprodloužit. Správní orgán proto hodnotí jednání cizince v období, pro které mu bylo povolení k pobytu, o jehož prodloužení se jedná, uděleno.“

35. K aplikaci § 56 odst. 1 písm. j) věty druhé zákona o pobytu cizinců lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020-33, který se zabýval neplněním, resp. nenaplněním účelu pobytu za účelem studia. V tomto rozsudku soud uvádí: *„U případů, kdy cizinec pobývá na území za účelem studia, je totiž třeba přísně trvat na tom, aby hlavním účelem pobytu (časově i mírou intelektuální investice) bylo uskutečnění studium a aby aktivity jiné (podnikání, závislá činnost, jiná výdělečná činnost či prosté pobývání na území a žití například z úspor či ze zahraničních příjmů) byly pouze doplňkem skutečného a vážně míněného studia. Časté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince může být vážným signálem, že účel jeho pobytu není ve skutečnosti naplňován a že je zástěrkou pro účely jiné. Studium zdánlivé či fakticky „vedlejší“ se nesmí stát nekontrolovanou vstupenkou cizinců na území a prostředkem získání navazujícího povolení k pobytu za jinými účely (podnikání, zaměstnání aj.). Právo pobývat na území za účelem studia mají mít jen a pouze takoví cizinci, kteří, jak již bylo výše podrobněji rozebráno, skutečně a vážně studují.“*
36. Z uvedeného podle žalované vyplývá, že aby student plnil účel povoleného pobytu, je třeba, aby alespoň v základu plnil své povinnosti studenta, tedy aby skládal zkoušky a získával zápočty. S poukazem citovanou judikaturu platí, že účel pobytu na území musí cizinec fakticky naplňovat, tedy nestačí být pouze formálně zapsán ke studiu, ale skutečně se též připravovat na budoucí povolání absolvováním výuky, zápočtů a skládáním zkoušek, čemuž účastník nedostál. Odkázat lze též na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2022, č. j. 52 A 31/2022-48, který ve vztahu k (ne)plnění účelu pobytu studium uvádí, že zákon vedle pozitivního výčtu předpokladů pro udělení pobytového oprávnění též vymezí negativní. Zákon o pobytu cizinců pouhé formální naplnění předpokladů pro udělení pobytového oprávnění zákonným způsobem koriguje, přičemž zmíněný korektiv představuje mimo jiné § 56 citovaného zákona, na základě kterého správní orgány v rámci vedeného řízení ověřují, zda jsou splněny další předpoklady pro udělení víza, tj. tedy zda tu neexistují důvody pro jeho případné neudělení. Naposledy zmíněné ustanovení lze tedy ve vazbě na námitku stěžovatele označit za ustanovení, které podmínky pro udělení víza vymezuje negativně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69).
37. Vzhledem ke studiu účastníka v bakalářském, resp. magisterském studijním programu, lze poukázat na § 45 a § 46 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o vysokých školách“), z nichž vyplývá, že bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu k výkonu povolání a ke studiu v magisterském studijním programu, přičemž standardní doba studia včetně praxe je nejméně tři a nejvýše čtyři roky a studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je zpravidla obhajoba bakalářské práce. Magisterský studijní program je poté zaměřen na získání teoretických i praktických poznatků založených na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti; v oblasti umění je zaměřen na náročnou uměleckou přípravu a rozvíjení talentu. Nestanoví-li tento zákon jinak, magisterský studijní program navazuje na bakalářský studijní program; standardem doba tohoto studia je nejméně jeden a nejvýše tři roky. V případech, kdy to

vyžaduje charakter studijního programu, nenavazuje magisterský studijní program na bakalářský studijní program; v tomto případě je standardní doba studia nejméně čtyři a nejvýše šest roků. Studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba diplomové práce. V oblasti všeobecného lékařství a zubního lékařství a veterinárního lékařství a veterinární hygieny se studium řádně ukončuje státní rigorózní zkouškou.

38. Studium samo o sobě není samoučelnou aktivitou cizince na území, ale má směřovat ke svému naplnění, tj. formálně ke složení závěrečné zkoušky a k získání příslušného titulu, materiálně k získání příslušné odbornosti a kvalifikace, která má studentovi umožnit výkon povolání. Aby mohl být pobyt cizince za účelem studia na území prodloužen, musí činit dostatečný pokrok v příslušném studiu. V případě účastníka však nelze hovořit o řádném plnění studijních povinností při dostatečném pokroku ve vzdělávání, ani o směřování k jeho úspěšnému absolvování. Bylo prokázáno, že v současné době, kdy účastník studuje v ČR již čtvrtým rokem, je opět v 1. ročníku (VŠCHT) a jeho dosavadní vysokoškolské studium na území bylo neúspěšné.
39. Účastník byl od 2. 9. 2020 do 23. 9. 2022 studentem bakalářského studijního programu Zdravotnické záchranářství - studium bylo ukončeno na základě doručeného oznámení o zanechání studia. Účastník byl od 10. 8. 2022 do 5. 4. 2023 studentem 1. ročníku magisterského studijního programu Všeobecné lékařství - studium mu bylo ukončeno, neboť nevykonal zkoušku, která je povinná pro postup do letního semestru prvního ročníku studia. V akademickém roce 2023/2024 má být znovu studentem 1. ročníku, a to v novém (jiném) bakalářském studijním programu, tentokrát na VŠCHT, obor Biochemie a biotechnologie. Účastník přitom přicestoval na území v roce 2019 na základě dlouhodobého víza uděleného za účelem studia, poté mu bylo vydáno a opakovaně prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Účastník poté, co se účastnil jazykové přípravy, započal v akademickém roce 2020/2021 studium bakalářského studijního programu na Západočeské univerzitě v Plzni, po dvou letech studia zanechal a zahájil studium v magisterském programu na Univerzitě Palackého v Olomouci, jenž mu bylo pro nesplnění podmínek ukončeno. Aktuálně, pokud jde o projednávanou žádost, zahájil studium v jiném bakalářském studijním programu, aniž by započatá studia úspěšně ukončil.
40. Žalovaná nepovažovala za důvodnou námitku, že se účastník nemohl před vydáním prvostupňového rozhodnutí k podkladům pro vydání rozhodnutí a k vytýkaným skutečnostem vyjádřit. Součástí spisu byly relevantní podklady, účastník měl možnost se k nim vyjádřit. Úkolem a povinností správního orgánu v rámci seznámení s podklady není sdělovat účastníku předběžné právní závěry.
41. V případě účastníka byl důvod pro zamítnutí žádosti spolehlivě zjištěn, neboť popsané jednání účastníka lze definovat jako jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. Není ve veřejném zájmu, aby na území pobývali cizinci kteří neplní, resp. v případě studia zjevně nenaplnují účel pobytu, pro který jim byl pobyt na území povolen.
42. Jiná závažná překážka je neurčitým právním pojmem, který je třeba zhodnotit ve vztahu ke konkrétním skutečnostem a konkrétnímu případu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 166/2019-27, uvedl, že pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území představuje neurčitý právní pojem, jehož obsah a rozsah nelze obecně zcela přesně definovat. Při jeho aplikaci jsou správní orgány povinny patřičně odůvodnit,

v jakém jednání žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu tuto překážku spatřují. Nejvyšší správní soud přitom opakovaně uvádí, že při aplikaci neurčitých právních pojmů dává zákonodárce správnímu orgánu prostor ke zhodnocení, zda je možné konkrétní případ pod daný pojem podřadit či nikoliv. Nejprve je tedy nezbytné vymezit rozsah pojmu jiná závažná překážka pobytu cizince na území, tj. vymezit, jaký význam tento pojem skutečně má. Následně je správní orgán povinen vyhodnotit, zda lze skutkové okolnosti projednávané věci zařadit do rámce vytvořeného jeho rozsahem, tj. jaké skutečnosti konkrétního případu lze pod daný pojem podřadit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69).

43. Žalovaná též odkázala na rozsudek ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69, v němž se Nejvyšší správní soud obecně zabýval aplikací zákonných ustanovení obsahující neurčité právní pojmy Správní rozhodnutí jako individuální správní akt má předně jeho adresátu na podkladě konkrétních individualizovaných okolností případu ozřejmit, na základě jakých úvah dospěl správní orgán k danému výsledku řízení a jaká konkrétní skutková zjištění jej vedla k podřazení jednání účastníka řízení pod danou skutkovou podstatu. Není však již povinností správního orgánu, aby ve svém rozhodnutí v obecné rovině rozebíral naplnění skutkové podstaty daného ustanovení bez souvislosti s vydávaným rozhodnutím, a v rámci správního rozhodnutí se tak zaobíral obecnými dopady tohoto ustanovení do aplikační praxe. Neurčitý právní pojem zahrnuje jevy nebo skutečnosti, které nelze obecně zcela přesně právně definovat. Jejich obsah a rozsah se může měnit, např. v závislosti na čase a místě aplikace právního předpisu. Zákonodárce tak vytváří správnímu orgánu prostor, aby zhodnotil, zda konkrétní případ lze podřadit pod neurčitý právní pojem či nikoliv.
44. V této souvislosti žalovaná neshledala v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně pochybení, neboť se správní orgán I. stupně dostatečným a přezkoumatelným způsobem zabýval ve vztahu ke skutkovým okolnostem projednávané věci naplněním pojmu závažná překážka pobytu účastníka řízení na území.
45. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že pod pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území je možné, v rámci rozhodování o prodloužení pobytu cizince za účelem studia, na základě individuálního posouzení, podřadit i situace, kdy je na základě dostatečně zjištěného stavu věci prokázána zjevná pasivita cizince při plnění, resp. naplňování účelu pobytu.
46. Jak vyplývá z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020-33, znakem takové pasivity může být právě časté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince, jednání se bude projevovat opakovaným neplněním studijních povinností, jež ve svém výsledku vyústí i ve vícečetné opakování téhož ročníku téže školy nebo opakovaným nástupem na jinou školu. V každém konkrétním případě pak musí být individuálně posouzeno, zda opatřené podklady dostatečně a bez důvodných pochybností takovou zjevnou pasivitu cizince ve vztahu k naplňování daného účelu pobytu prokazují a zda dané studijní jednání cizince (ať již ve formě konání či opomenutí ve vztahu k jeho studijním aktivitám) je svou povahou a individuálními okolnostmi natolik závažné, že je lze považovat za jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. Jinak řečeno, zda studijní aktivita, resp. neaktivita cizince v rámci předchozího pobytu dosahovala takové intenzity, ze které lze usuzovat, že cizinec zjevně a bez závažných důvodů, které by mohly jeho jednání v individuálním případě ospravedlňovat, nesměruje k cíli, který na

počátku svého studijního pobytu jím dokládány dokumenty deklaroval. V zájmu ČR je, aby se na území zdržovali pouze ti cizinci, kteří skutečně studují směřují k absolvování jejich studia, tzn. plní studijní povinnosti a mají předpoklady pro postup do vyšších ročníků, tedy naplňují účel pobytu. Cílem vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia nebo jeho prodloužení není umožnit cizincům donekonečna na území studovat bez zdárného výsledku. Dosavadní zjevně neúspěšná studia účastníka řízení jsou tak v daném případě jinou závažnou překážkou, která brání prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.

47. Nedostatečné dosavadní studijní výsledky jsou v daném případě natolik zjevné, že je třeba je považovat za zásadní a dostatečný podklad pro negativní posouzení žádosti, resp. mohou vést k závěru o neplnění účelu povoleného pobytu. V posuzovaném případě správní orgán I. stupně vyhodnotil zjištěné skutečnosti jako jinou závažnou překážku pobytu na území, a to bez ohledu na to, zda účastník řízení aktuálně požadovaný účel pobytu plní.
48. Žalovaná se ztotožnila se závěrem, že vzhledem k tomu, že se jedná již o třetí započaté studium prvního ročníku účastníka řízení po předchozím neúspěšném studiu od počátku jeho pobytu na území, je zřejmé, že účastník řízení nečiní ve vzdělání dostatečný pokrok, resp. nečiní kroky, které by vedly k naplnění deklarovaného účelu pobytu, tedy k úspěšnému absolvování bakalářského, případně magisterského studia. Účastník není (až na jednu výjimku - jazykový kurz) schopen jím zvolené studium dokončit, nově pak opět doložil doklad o vzdělávání v 1. ročníku na VŠCHT. V rámci pobytu účastník zjevně nenaplňuje to, co má být cílem jeho pobytu na území, tedy dosažení určitého vysokoškolského vzdělání. Naopak ze shromážděných podkladů lze učinit bez důvodných pochybností závěr, že studium účastník považuje za samoučelnou aktivitu, která mu má umožnit setrvat na území aniž by této aktivitě věnoval dostatečné (časové i intelektuální) úsilí, aby jím deklarovaný účel pobytu mohl být zdárně naplňován. Na tom nic nemění ani tvrzení uvedená v odvolání, že v kontinuálním studiu vystřídal tři instituce a o všechna studia se reálně pokoušel, nešlo o fiktivní studium, měl touhu pracovat ve zdravotnictví nebo v souvisejícím oboru, ale bakalářské studium Zdravotnický záchranář se ukázalo příliš stresující a následná medicína zase příliš náročná, proto po absolvování kurzu alespoň částečně spojeného se zdravotnickou oblastí zahájil studium na VŠCHT s motivací uplatnit se ve farmakologickém průmyslu či laboratoři.
49. Žalovaná doplnila, že ač nebylo blíže zjišťováno, jestli se účastník věnuje jiným než studijním aktivitám, bylo dostatečně prokázáno, že svému studiu nevěnoval dostatečné úsilí, aby v něm činil pokrok a byl schopen je dokončit, a tím naplňoval účel svého pobytového oprávnění. Důvody, které podle účastníka objektivně zabránily v řádném studiu jím studovaných škol (stresující, náročné), nepovažovala žalovaná za důvody objektivní, ale spíše subjektivní povahy, neboť se týkaly především samotné volby účastníka související s výběrem studia. Takové důvody však nelze bez dalšího považovat za ty, které by mohly zvrátit konstatované závěry.
50. Žalovaná nepochybnila, že některé studijní obory jsou více stresující či náročné, ale je především na volbě každého dospělého jedince, aby zvážil své schopnosti a cíle a tomu přizpůsobil i své jednání. Každý potenciální student tedy musí zvážit, zda má dostatečné schopnosti studovat a řádně plnit studijní povinnosti. Jakkoli je volba studia náročnou životní etapou, stále se jedná o volbu náležející pouze budoucímu studentovi, který za ni

musí převzít odpovědnost. Žalovaná odkázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 2021, č. j. 57 A 66/2020-35, v němž se soud vyjadřoval k § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, kdy uvedl, že nevhodnou volbu studijního oboru nelze považovat za závažný důvod neplnění účelu pobytu. Ve srovnání s obvyklými závažnými důvody, jakými je například nemoc nebo péče o rodinného příslušníka, žalobcem tvrzené okolnosti neobstojí. Jakkoli je volba budoucího povolání náročnou životní etapou, stále se jedná o volbu náležející pouze žalobci, který za ni musí převzít odpovědnost.

51. Ve vztahu k aplikaci a výkladu uvedeného neurčitého právního pojmu v návaznosti na posuzovaný případ týkající plnění, resp. neplnění účelu pobytu studia v rámci předchozího pobytu cizince, je třeba vycházet i z eurokonformního výkladu, kdy je namíste poukázat na zmíněný čl. 21 odst. 2 písm. f) Směrnice, podle něhož členské státy odejmou povolení nebo odmítnou jeho prodloužení, pokud student nedodrží lhůty stanovené pro přístup k výdělečné činnosti nebo neučiní dostatečný pokrok v příslušném studiu podle vnitrostátních právních předpisů nebo správní praxe. Není tedy důvodná námitka, že za závažnou překážku nelze považovat subjektivní názor správního orgánu I. stupně na úspěšnost či neúspěšnost studia účastníka řízení, resp. že takový výklad není v souladu se zákonem a že skutečnost, že účastník řízení v kontinuálním studiu vystřídal tři instituce nemůže naplnit pojem závažné překážky.
52. Žalovaná poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2023, č. j. 13 A 35/2023-39, v němž soud v obdobném případě uvedl, že *„Zdejší soud se shoduje s názorem správních orgánů, že zjevný a prokazatelně nedostatečný pokrok ve studiu žalobce lze podřadit pod jinou závažnou překážku ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, neboť pobyt cizince na území je podmíněn plněním jednoho z konkrétních účelů aprobovaných zákonem o pobytu cizinců.“* Soud pak dále konstatoval, že studijní aktivita, resp. neaktivita, žalobce v rámci přechodících pobytů dosahovala takové intenzity, ze které je zřejmé, že žalobce zjevně nesměruje k deklarovanému cíli, kterým je řádné ukončení vysokoškolského studia.
53. Žalovaná tedy shrnula, že byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu účastníka na území, která spočívá v tom, že účastník nečiní ve studiu dostatečný pokrok, resp. takové kroky, které vedou k naplnění deklarovaného účelu pobytu, a tento závěr má ve správním spisu dostatečnou oporu. Studijní aktivita, resp. neaktivita, účastníka řízení v rámci předchozích pobytů dosahovala takové intenzity, ze které lze usuzovat, že účastník řízení zjevně nesměruje k deklarovanému cíli. Ve veřejném zájmu není prodloužit dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území cizinci, který ve studiu zjevně dostatečný pokrok nečiní. Zároveň není ve veřejném zájmu vynakládat prostředky z veřejných financí na studium cizince, který nenaplnňuje účel svého pobytu.
54. Účastník na území setrvává již pátým rokem, je potřetí v 1. ročníku, a to v jiném studijním programu na VŠCHT, a současně v průběhu těchto let nedosáhl žádného studijního výsledku. Není ve veřejném zájmu, aby na území pobývali cizinci, kteří neplní účel pobytu, pro který jim byl dlouhodobý pobyt na území povolen.
55. Žalovaná nepovažovala za rozhodné, že účastník nyní tvrdí, že již našel obor, který ho zajímá, a dokládá, že řádně studuje. Předmětem napadeného rozhodnutí je minulé studium účastníka, nikoliv jeho aktuální studium, kdy s ohledem na plynutí času není možné neustále zjišťovat, zda účastník aktuálně plní účel pobytu. Současné studium v

akademickém roce 2023/2024 tak je, vzhledem k rozhodovacímu důvodu, irelevantní.

56. Nutno poznamenat, že cizinec je povinen plnit účel po celou dobu povoleného pobytu na území což v případě účel pobytu studium znamená studovat s předem stanoveným cílem a snahou úspěšně školu absolvovat, čímž dojde k naplnění účelu pobytu. Pokud by totiž žalovaná měla k této skutečnosti bez dalšího přihlídnout, ad absurdum by to znamenalo, že by se správní orgán I. stupně, popř. žalovaná, měly vždy v takovýchto případech spokojit s tím, že cizinec začal studovat další 1. ročník dalšího studia, o kterém nyní tvrdí, že ho řádně studuje, ačkoli zde doposud opakovaně a bez zjevného úspěchu ve studiu studoval několik prvních ročníků.
57. Žalovaná má za to, že právě dosavadní pobytová a studijní historie účastníka řízení ve vztahu k naplňování účelu pobytu je dostatečným základem pro závěr, který se projevil ve výroku napadeného rozhodnutí.
58. Žalovaná nepovažuje za vadu řízení ani to, že nebyl proveden výslech účastníka, neboť ve vztahu k důvodům zamítnutí žádosti byl skutkový stav zjištěn bez důvodných pochybností. K funkci výslechu účastníka řízení se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-29, v němž uvedl „*Výslech účastníka řízení není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení.*“ Návrh na provedení účastnického výslechu není primárně prostředkem pro sdělování rozhodujících skutečností a takový návrh nemůže nahradit konkrétní tvrzení účastníka řízení. Jedná se o důkazní prostředek, který je nutno využít zejména tam, jsou-li o skutkovém stavu pochybnosti, či panují-li v něm rozpory. O takovou situaci se v projednávané věci nejednalo, resp. nejedná ani nyní v průběhu odvolacího řízení.
59. Nelze proto akceptovat tvrzení účastníka řízení, že v kontinuálním studiu sice vystřídal tři instituce, ale o všechna studia se pokoušel reálně a nešlo o fiktivní studium, studiem se snaží připravovat na budoucí povolání, ani odůvodnění jejich střídání, kdy uvádí, že měl touhu pracovat v oboru zdravotnictví nebo v oboru souvisejícím, ale jedno studium bylo stresující, druhé obtížné.
60. Ve vztahu k druhému důvodu pro zamítnutí žádosti (viz výrok II) žalovaná uvedla, že nástup (přechod) účastníka řízení do kurzu až v dubnu 2023, tedy ve druhé polovině doby trvání kurzu, se může jevit jako účelové jednání ve snaze nepřijít o stávající pobytové oprávnění na území, přičemž tato skutečnost do jisté míry rovněž dokresluje přístup účastníka k jeho studiu, tedy přístup, který byl důvodem pro shledání jiné závažné překážky pobytu účastníka, avšak podle názoru žalované nelze jednoznačně konstatovat prokazatelné neplnění účelu pobytu ve smyslu daného ustanovení, pro který bylo účastníkovi řízení povolení k dlouhodobému pobytu vydáno. Správní orgán I. stupně si ke kurzu další skutečnosti na VUT (např. cílová skupina uchazečů, podmínky přijetí, vyžadovaná účast apod.) nezjišťoval, v odůvodnění toliko poznamenal, že podle veřejně dostupných informací o studijních programech je kurz určen pro uchazeče, kteří již úspěšně ukončili bakalářské studium, přičemž není známo, že by účastník řízení disponoval ukončeným bakalářským vzděláním. Není zřejmé, jaké veřejně dostupné informace má správní orgán I. stupně na mysli, když uvedená skutečnost není ve správním spisu a nevyplývá z potvrzení o studiu či z dalších přípisů VUT. Toto konstatování nemá oporu ve správním spisu, a je tudíž nepřezkoumatelné.

61. Žalovaná aprobovala i posouzení přiměřenosti negativního rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Účastník ani v průběhu řízení, ani v rámci odvolání neuvedl skutečnosti, které by svědčily o opaku. Kontrolou v informačním systému cizinců a z údajů uvedených v tiskopisu žádosti bylo zjištěno, že účastník je svobodný, bezdětný a na území nepobývají jeho rodinní příslušníci. Účastníkovi nikdo jeho právo na vzdělání neupírá. Ani z deklarace ovšem neplyne subjektivní právo na studium v ČR. Aby bylo toto studium umožněno, je třeba splnit vnitrostátní a unijní podmínky. S ohledem na aktuálně doložené studium účastníka řízení na VŠCHT, žalovaná dodala, že je plně v jeho dispozici, zda bude nadále studovat, neboť v rámci vysokoškolského studia si může požádat o individuální studijní plán, příp. změnit své studium na distanční formu výuky.
62. Zmocněný zástupce byl vyrozuměn o možnosti nahlédnout do správního spisu, k čemuž mu byla stanovena lhůta 5 dnů ode dne doručení vyrozumění (dne 2. 1. 2024), této možnosti však v uvedené lhůtě, ale ani do dne vydání rozhodnutí ve věci nevyužil, nelze tak akceptovat jeho námitku, že se nemohl před vydáním napadeného rozhodnutí k vytýkaným skutečnostem vyjádřit, neboť s nimi nebyl řádně seznámen.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

63. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
64. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců: *„Žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 55 odst. 1 a 2 vztahují obdobně.“*
65. Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců: *„Dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).“*
66. Podle § 37 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců: *„Ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže nastal některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 1 písm. a), c), d), g), h) a j) až l) nebo v § 56 odst. 2 za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.“*
67. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců: *„Dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.“*
68. Podle čl. 21 bod 2 písm. f) Směrnice: *„Důvody pro odnětí nebo neprodloužení povolení: Členské státy mohou odejmout povolení nebo odmítnout jeho prodloužení, pokud student nedodrží lhůty stanovené pro přístup k výdělečné činnosti podle článku 24 nebo neučiní dostatečný pokrok v příslušném studiu podle vnitrostátních právních předpisů nebo správní praxe.“*
69. Soud v obecné rovině souhlasí s úvahami správních orgánů o tom, že neplnění účelu

pobytu, resp. nedostatečný pokrok ve studiu ve smyslu Směrnice, mohou naplňovat pojem „jiná závažná překážka“ podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

70. K výkladu podmínky „neučiní dostatečný pokrok v příslušném studiu“ se vyjádřil generální advokát ve věci C 491/13, Mohamed Ali Ben Alaya proti Bundesrepublik Deutschland, kdy uvedl, že toto ustanovení výslovně stanoví možnost prodloužení povolení k pobytu odmítnout, či dokonce povolení odejmout, pokud držitel nečiní dostatečný pokrok ve studiu. Toto ustanovení umožňuje a posteriori sankcionovat případné zneužití řízení stanoveného v uvedené směrnici v případech, kdy přijatá osoba neměla v úmyslu být přijata na uniijní území, aby zde skutečně studovala. Stanovisko bylo podáváno k čl. 12 odst. 2 písm. b) Směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby, jde však o znění stejné jako ve shora citované pozdější Směrnici, čl. 21 bod 2 písm. f).
71. Soud shrnuje, že podle napadeného rozhodnutí žalobci byla zamítnuta žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Z hlediska výkladu pojmu „jiná závažná překážka pobytu cizince na území“ byla pro správní orgány důležitá tato východiska:
72. Podle prvostupňového rozhodnutí bylo podstatné nejen být zapsán ke studiu, ale skutečně studovat se snahou naplnit účel, tj. dostudovat, účel studia naplňovat, a to časově i mírou intelektuální investice (ve srovnání s jinými aktivitami cizince), časté střídání oborů či studium vyžadující jen malou intelektuální investici přitom může být vážným signálem, že účel pobytu není naplňován a je jen zástěrkou pro účely jiné (podnikání, zaměstnání). Podstatné je, zda účastník plní studijní povinnosti a má předpoklady pro postup do vyšších ročníků.
73. Pro žalovanou bylo podstatné, aby účastník alespoň v základu plnil své povinnosti studenta, skládal zkoušky a plnil zápočty a nebyl jen formálně zapsán ke studiu.
74. Správní orgány, ač několikrát zdůraznily nutnost individuálního posouzení všech okolností a požadavek závažnosti pasivity cizince při studiu, se od těchto východisek odchýlily, když pro ně bylo fakticky rozhodující pouze to, že žalobce je na území již pátý rok a studuje 1. ročník.
75. Dále podle správních orgánů ze shromážděných podkladů plyne, že studium účastník považuje za samoučelnou aktivitu, podle žalované byla prokázána zjevná pasivita cizince při naplňování účelu pobytu.
76. Tyto závěry o zjevné pasivitě či samoučelné aktivitě nemají oporu ve spisu, naopak jsou minimálně částečně v rozporu s podkladovými materiály. Z dokazování pak ani neplyne, že by časová a intelektuální investice žalobce do studia byla nízká ve srovnání s jinými aktivitami cizince.
77. V řízení nebylo zjišťováno, jak žalobce naplňoval studium ročního kurzu českého jazyka s platností od 1. 8. 2019 do 30. 7. 2020. Spíše lze předpokládat, že studium fakticky naplňoval, pokud byl následně schopen úspěšně dokončit první dva roky studia a postoupit do třetího ročníku oboru Zdravotnické záchranářství od 2. 9. 2020 do 23. 9. 2022. Ani zde nebylo zjišťováno, nakolik se studiu fakticky věnoval, ale pokud postoupil do třetího ročníku, lze předpokládat, že všechny požadavky na studium (do té doby)

naplnil. Toto studium pak neukončil z důvodu svých studijních neschopností, ale na svou žádost, když od 10. 8. 2022 nastoupil do 1. ročníku studijního oboru Všeobecné lékařství. Zde absolvoval povinnou výuku, splnil zápočty za zimní semestr v akademickém roce 2022/2023, a to z pěti předmětů, neuspěl při zkoušce z předmětu Lékařská chemie, o vykonání této zkoušky se neúspěšně pokusil třikrát. Studium bylo ukončeno ke dni 5. 4. 2023. Poté nastoupil do kurzu dne 25. 4. 2023, docházka činila 67 %, kurz byl ukončen 31. 8. 2023. Následně se přihlásil na akademický rok 2023/2024 do 1. ročníku prezenčního studia v bakalářském studijním programu na VŠCHT, správnímu orgánu dokládal přítomnost ve škole v období od září 2023 do dubna 2024, včetně dosažení potřebných bodů za sedm předmětů, přitom jde o polovinu z potřebných bodů za oba semestry.

78. Z takto zjištěného skutkového stavu nevyplývá závěr správních orgánů, že účastník považuje studium za samouúčelnou aktivitu, ani že by studium naplňoval toliko formálně, či že jeho neaktivita dosahovala takové intenzity, ze které lze dovodit, že účastník zjevně nesměruje k deklarovanému cíli, ani že ke studiu nemá dostatečné studijní předpoklady, když se mu v podstatě dosud nepodařilo složit toliko jednu zkoušku, a to na lékařské fakultě, tedy škole, která není obecně známá svou nízkou náročností, spíše naopak.
79. Ve srovnání s případy, na které poukazovaly správní orgány, jde u žalobce o zcela odlišnou situaci, okolnosti tohoto případu nejsou natolik jednoznačné, aby bylo možné pouze na základě skutečnosti, že žalobce se pokouší studovat třetí vysokou školu, uzavřít, že v případě žalobce jde o jinou závažnou překážku pobytu na území. Ostatními okolnostmi se správní orgány prakticky odmítly zabývat, neboť je považovaly za nepodstatné. Obě rozhodnutí citují velké množství judikatury, není však vždy zřejmá vazba na případ žalobce, není vysvětleno, jaké závěry jsou z rozhodnutí soudů pro případ žalobce dovozovány.
80. Pokud jde o zjevně klíčový judikát pro právní hodnocení správních orgánů - rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020-33, právní věta zní: *„Časté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince může být vážným signálem, že účel jeho dlouhodobého pobytu (zde povoleného za účelem studia podle § 42d zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky) není ve skutečnosti naplňován a že je zástěrkou pro účely jiné.“* V odkazovaném případě stěžovatel studoval postupně na třech vzdělávacích institucích a své studijní aktivity ukončil 30. 12. 2014. Konkrétně se jednalo o studium na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v období 21. 1. 2013 - 30. 9. 2013, studium na Institutu vzdělávání a poradenství na České zemědělské univerzitě v Praze v období 7. 10. 2013 - 15. 9. 2014 a na Ústavu bohemistických studií na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v období 1. 9. 2014 - 30. 12. 2014. Živnostenské oprávnění stěžovatel získal 20. 5. 2013, jednatelem společnosti A. G. s.r.o. se stal 1. 4. 2014. Dne 24. 3. 2016 podal stěžovatel žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání dle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Na základě těchto skutkových okolností – udělení dlouhodobého pobytu za účelem studia, vyčkávání s podáním žádosti k jinému účelu pobytu (podnikání), pobývání na území ČR na základě fikce prodloužení pobytu, aniž by byl plněn účel, dospěly soudy k závěru, že napadené rozhodnutí bylo zákonné.
81. Zároveň se zde Nejvyšší správní soud přihlásil k závěrům přijatým v rozsudku ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 166/2019-27, podle kterého skutečnost, že cizinec neplní účel povoleného pobytu, neznamená povinnost správního orgánu povolení k dlouhodobému

pobytu neudělit. S ohledem na nezbytnost posuzování všech skutkových okolností případu je nutné zohlednit, zda konkrétní jednání cizince spočívající v neplnění účelu povoleného pobytu skutečně představuje jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. Již ze samotné dikce zákona je pak zřejmé, že zákonodárce neměl na mysli jakékoliv pochybení či jednání, které je v rozporu s právním řádem ČR, ale pouze takové, které představuje „závažnou překážku.“ Musí jít tedy o jednání natolik závažné, že další prodloužení či vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu neumožňuje. Nejvyšší správní soud zároveň akcentoval potřebu zohlednit specifické skutkové okolnosti.

82. Také v odkazovaném rozsudku zdejšího soudu ze dne 21. 11. 2023, č. j. 13 A 35/2023-39, šlo o skutkově zcela odlišnou situaci, kdy žalobce byl přijat do ročního kurzu jazykové a odborné přípravy v českém jazyce, v období od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2018 pro studium akreditovaného studijního programu Biomedicínská a klinická technika. Následně mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s platností od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019, když v akademickém roce 2018/2019 byl studentem 1. ročníku akreditovaného bakalářského studijního programu Biomedicínská a klinická technika, toto oprávnění bylo prodloužováno do 31. 8. 2021. Žalobce studium nedokončil a dne 11. 2. 2021 podal žádost o změnu účelu pobytu, kdy podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní/jiné, kdy doložil potvrzení o denním studiu vydaného dne 8. 2. 2021 jazykovou školou na akademický rok 2020/21, povolení dostal do 31. 8. 2021. Dne 11. 8. 2021 podal žalobce novou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, kdy znovu zahájil nové studium v bakalářském studijním programu na Fakultě biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze. Platnost povolení k dlouhodobému pobytu mu byla stanovena od 6. 6. 2022 do 18. 9. 2022. Žalobce předmětné studium v programu Biomedicínská technika ukončil ke dni 17. 11. 2022 a dne 19. 1. 2023 doložil k žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia jednotné potvrzení o přijetí ke studiu vydaného dne 26. 8. 2022 Fakultou jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze, ze kterého je zřejmé, že byl přijat ke studiu akreditovaného bakalářského studijního programu „Aplikovaná informatika“ v českém jazyce, v prezenční formě, s předpokládanou dobou pobytu studenta na území od 26. 8. 2022 do 26. 8. 2025. Dle sdělení Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze však žalobce nesplnil požadavky vyplývající ze studijního programu a zkušebního řádu a bylo mu již dne 12. 4. 2023 studium ukončeno. Dne 6. 4. 2023 žalobce doložil k žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu na území za účelem studia nové potvrzení o studiu vystavené dne 9. 2. 2023 Provozně ekonomickou fakultou ČZU v Praze, o studiu jazykové a odborné přípravy v českém jazyce ke studiu akreditovaného bakalářského studijního programu Ekonomika a management na Provozně ekonomické fakultě ČZU v Praze. Přípravný kurz měl být realizován v prezenční formě od 1. 2. 2023 do 31. 8. 2023. V posuzovaném případě zdejší soud shledal, že zjevná pasivita cizince při plnění, resp. naplňování účelu pobytu studia, byla prokázána, když cizinec po pěti a půl letech studia měl v úmyslu opět studovat přípravný jazykový kurz. Žalobce v průběhu správního řízení, ani v řízení před soudem nedoložil, že by v průběhu předchozích studií řádně plnil své studijní povinnosti. Tato situace je zjevně významně odlišná od nyní projednávané věci.
83. Pokud bylo argumentováno rozsudkem Krajského soudu v Hradci v Králové ze dne 30. 11. 2022, č. j. 52 A 31/2022-48, v daném případě správní orgány vycházely z nesporně zjištěné skutečnosti, že totiž žalobce fakticky po dobu povoleného dlouhodobého víza za účelem studia, které mu bylo před podáním žádosti o pobytovou kartu uděleno s

platností od 4. 10. 2017 do 17. 9. 2018, neplnil své studijní povinnosti, a to jednak při „studiu“ na Českém vysokém učení technickém v Praze, kdy v prvním semestru akademického roku 2017/2018 studia zanechal, nezískal ani jeden zápočet a nesložil ani jednu zkoušku a dále neplnil studijní povinnosti na další vysoké škole, a to na České zemědělské univerzitě v Praze v akademickém roku 2018/2019, což vedlo k nesplnění podmínek a následně k ukončení studia. Soud shledal primárně neprokázané tvrzení žalobce, že aktivně studoval a vykazoval účast na všech přednáškách a cvičeních. Následně poukázal i na skutečnost, že je nutné vycházet z materiálního hlediska v souvislosti s výkladem plnění tohoto účelu pobytového oprávnění, když pouhá účast na přednáškách není důkazem o tom, že tento účel byl plněn, akcentoval úspěšné absolvování semestru a získání zápočtů a složení zkoušek. V tomto případě také žalobce neúspěšně žádal o vydání zaměstnanecké karty. Tento případ se také zjevně výrazně odlišuje od situace žalobce.

84. Pokud jde o neprovedení důkazů navrhaných v odvolání, soud konstatuje, že je žalovaná odmítla z důvodu, že vysvětlení žalobce, jak se do současné situace dostal, vysvětlení motivace k současnému studiu a tvrzení, že skutečně řádně studuje, nepovažovala za rozhodné, když předmětem napadeného rozhodnutí je minulé studium účastníka, nikoliv jeho aktuální studium.
85. Soud toto hodnocení nepovažuje za správné. Žalovaná ohledně časového rozpětí, které je podstatné pro posouzení, zda žalobce plnil účel pobytu, vyšla z předchozí doby, tj. do 31. 8. 2023, s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 471/2018-39. Tento rozsudek však řešil případ, kdy byla zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem podnikání, neboť žalobkyně v posuzované době neplnila účel pobytu (nevykonávala funkci jednatelky).
86. Ač správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce též z důvodu, že neplnil účel pobytu, napadené rozhodnutí tento výrok správního orgánu I. stupně zrušilo, napadené rozhodnutí tedy již vychází pouze z toho, že žalobci nebylo možné prodloužit jeho povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Ve vztahu k zjišťování jiné závažné překážky pobytu cizince na území není důvod omezovat posouzení rozhodných okolností pouze na dobu předcházející žádosti cizince o prodloužení doby pobytu, naopak, je nutné zjistit okolnosti případu a překážky posoudit k datu rozhodování. V projednávané věci tak měla žalovaná posoudit argumentaci žalobce vznesenou v odvolání a vypořádat se i s navrženými důkazy. Soud pouze podotýká, že za určitých okolností by provedení těchto důkazů mohla bránit zásada koncentrace řízení (§ 82 odst. 4 správního řádu), takto však žalovaná neprovedení důkazů neodůvodnila, zároveň soud má v projednávaném případě za to, že žalobce neměl žádné indicie k tomu, že jeho žádost bude zamítnuta z důvodu „jiných závažných překážek“, nevěděl, v čem správní orgány budou ony závažné překážky spatřovat, jde tak zřejmě o situaci, kdy důkazy nemohl uplatnit dříve. Zároveň k seznámení se s podklady byl žalobce vyzván v říjnu 2023, je zjevné, že v tuto dobu ještě ani nemohl dokládat, že se ke studiu v zimním semestru pravidelně dostavuje, ani s jakým výsledkem ukončil zimní semestr. Pokud jde o neprovedení účastnického výslechu žalobce, žalobce svůj výslech navrhoval nikoliv k dotvrzení rozhodných skutečností, ale k prokázání svých tvrzení uplatněných v odvolání, která byla relevantní ve vztahu zjišťování jiné závažné překážky pobytu žalobce na území.

87. Soud tedy shrnuje, že správní orgány pochybily, pokud jen na základě skutečnosti, že žalobce pobývá na území pátý rok a studuje 1. ročník, bez dalšího shledaly, že jde o nedostatečný pokrok při studiu a jinou závažnou překážku jeho pobytu na území, aniž by hodnotily další skutkové okolnosti případu žalobce. V dalším řízení bude třeba doplnit dokazování žalobcem navrhanými důkazy, pokud bude možné ověřit pravdivost tvrzení žalobce z listinných důkazů, bude na místě provést účastnický výslech, a na základě všech okolností vyhodnotit, zda je u žalobce dána „jiná závažná překážka“. Správní orgány v souladu se shora citovanou judikaturou přihlédnou k aktivitě žalobce při studiu, k důvodům, proč jeho dosavadní studia nebyla dokončena, k důvodům, pro které začal studovat I. ročník VŠCHT, a jaký je současný stav jeho studia, případně jaká je míra jeho časových a intelektuálních investic do studia ve srovnání s jinými aktivitami (bude-li to známo). Ve věci je relevantní i otázka, jaké obory si žalobce vybírá, zda jde o studium vyžadující obecně jen malou časovou a intelektuální investici, zda je žalobce při studiu veden určitým záměrem nebo zda jsou studované obory nahodilé a vzájemně spolu nesouvisí.
88. Obdobným způsobem přistoupil k této problematice také Krajský soud v Plzni, který také posuzoval případ neprodloužení trvalého pobytu za účelem studia pro jiné závažné překážky spočívající v nedostatečném pokroku při studiu. V rozsudku ze dne 26. 3. 2024, č. j. 57 A 42/2023-29, soud považoval za relevantní i důvody, pro které se dosud žadateli nepodařilo studium dokončit, stejně jako aktuální průběh jeho studia. Soud poukázal na skutečnost, že objasnění těchto otázek přitom může mít značný význam pro posouzení pravdivosti skutečností uváděných žalobcem, tj. existence jeho skutečné vůle studovat, a naplňovat tak účel svého pobytu.
89. Soud s ohledem na výše vymezené rozhodovací důvody o nedostatečném zjištění skutkového stavu se nemohl z důvodu předčasnosti zabývat otázkou přiměřenosti zásahu do osobního a rodinného života žalobce. Nejprve je nutné vyřešit otázku, zda vůbec u žalobce nastala „jiná závažná překážka“ jeho pobytu na území ČR, a teprve poté (v případě, že správní orgány dospějí po řádném dokazování ke kladné odpovědi na tuto otázku) může soud zkoumat, zda došlo k řádnému vypořádání otázky přiměřenosti rozhodnutí.
90. Není pak důvodná námitka, že účastníkovi bylo znemožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí (viz protokol o seznámení se účastníka s podklady ze dne 20. 11. 2023, vyrozumění o možnosti nahlédnout do spisu ze dne 2. 1. 2024), právní zástupce do spisu nenahlédl a žádnou argumentaci nevzněl, v řízení před žalovanou nebyl správní spis doplňován (vyjma listin doložených žalobcem).
91. Žalobce též v této souvislosti namítal, že se nemohl před vydáním rozhodnutí k vytýkaným skutečnostem vyjádřit, neboť objektivně nebylo možné z ničeho dovodit, že se správní orgán chystá žádost zamítnout. Tuto námitku soud důvodnou neshledal. V první řadě soud uvádí, že ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu má správní orgán povinnost umožnit účastníkovi řízení vyjádřit se k podkladům řízení, to se však netýká případů, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje. Samotné umožnění seznámení se s podklady rozhodnutí tak může nasvědčovat tomu, že správní orgán žádosti v plném rozsahu nevyhoví. Zároveň, jak soud uvedl i výše, žalobce neměl žádné indicie k tomu, že jeho žádost bude zamítnuta z důvodu „jiných závažných překážek“. Soud však tuto skutečnost neshledal za takové porušení práv žalobce, které by mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2024,

- č. j. 5 Azs 20/2024-44, smyslem ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je umožnit účastníkovi řízení, aby ve fázi před vydáním rozhodnutí mohl uplatnit své výhrady k podkladům rozhodnutí a ke způsobu jejich zjištění, respektive aby mohl učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Účastník řízení musí mít možnost seznámit se s úplným (dále již nedoplňovaným) správním spisem před vydáním rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009-243, č. 2073/2010 Sb. NSS). Správní orgán není povinen před vydáním rozhodnutí účastníkovi řízení sdělovat předběžný úsudek o důkazech plynoucích z provedených důkazních prostředků, své úvahy o hodnocení důkazu vtěluje do odůvodnění správního rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, č. j. 1 As 80/2016-30, bod [20]).
92. K žalobnímu požadavku, aby se soud odchýlil od doslovného znění zákona, když to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý ze základních principů, soud konstatuje, že není zřejmé, od jakého ustanovení se měl odchýlit, ani z jakých důvodů.
93. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisu a vyžaduje zásadní doplnění. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
94. Soud dodává, že zrušil napadené rozhodnutí jako celek, byť z obsahu žaloby lze dovodit, že žalobce nesouhlasil s napadeným rozhodnutím v části, ve které nebyl úspěšný se svým odvoláním (tedy ve vztahu k výroku I. správního orgánu I. stupně, který žalovaná potvrdila jako správný, tj. že byly zjištěny jiné závažné překážky pobytu cizince na území). Jde však o řízení o jedné žádosti žalobce, které může být buď vyhověno, nebo může být zamítnuta (a to z různých důvodů, podle výsledku řízení). Soud tak neshledal účelné rušit napadené rozhodnutí pouze v části (a ani to nebylo navrhováno).
95. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto má proti žalované právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení, jež sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč, za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč a dále z nákladů zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů, a jsou tvořeny odměnou za dva úkony právní služby po 3 100 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), odměnou za jeden úkon právní služby po 1 550 Kč: návrh na přiznání odkladného účinku žalobě (§ 11 odst. 2 písm. a) analogicky], paušální náhradou hotových výdajů 300 Kč za každý z těchto tří úkonů (§ 13 odst. 4). Náklady zastoupení advokátem tak činí 8 650 Kč a náklady řízení celkem 12 650 Kč, žalovaná je povinna nahradit je žalobci ve 30 denní lhůtě k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 12. listopadu 2024

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně